novobydžovský ZPRAVODAJ

Ročník XXI.
19. července 1994

Číslo
3

Z obsahu čísla: Co tě nepálí... * Z jednání zastupitelstva * Policie hlásí * Z redakční pošty * Výzva školám * Výstava v městské knihovně * Před komunálními volbami * Stavební proměny města * Župní slet v Kostelci nad Orlicí * Slet v Praze na výbornou * Na merendě v roce 1888 * Výstava kraje novobydžovského v roce 1934 * Pozvánky na pouť a posvícení * Inzerce * Báseň „Praze" * Zajímavosti * Z naší matriky

Co tě nepálí...

Jsou ještě mezi námi pamětníci společenské události, které se říkávalo plesová sezóna, kdy na sklonku jednoho roku a počátkem dalšího se pořádaly jako na běžícím pásu každou sobotu a někdy i v pátek hojně navštěvované plesy, bály a šibřinky.

Bylo věcí cti a společenské prestiže té které organizace, spolku nebo školy uspořádat ples. Vcelku to byla záležitost organizačně i finančně náročná, proto byly nabízeny vstupenky už předem osobní návštěvou od domu k domu. Většinou se vstupenky kupovaly tenkrát, když se chtělo jít plesat, někdy se koupí vyjadřovala finanční podpora organizátorům.

Bezvýhradně však byli podporováni tenkrát a nyní hasiči, mezitím požárníci. Také moje tchyně, žena spořivá, vždycky říkávala: „Hasiče musíme podporovat" a vstupenky brala čtyři. Každý z nás totiž, který byl někdy svědkem požáru, si uchovává ve vzpomínce všechnu hrůzu, související s požárem.

Zničený majetek, někdy i životy a dlouhé napravování následků požáru, pokud to vůbec bylo možné. Občan tím, že finančně podpořil hasiče, dával na vědomí, že jejich práci uznává a děkuje za jejich pomoc v nouzi nejvyšší.

Tohle všechno mně táhlo hlavou, když jsem šel po žebrotě, čili navštívit případné sponzory, jinak řečeno za těmi, kteří by mohli přispět. Město Nový Bydžov totiž musí neodkladně přistavět první patro na novou budovu dnes ještě zatím garáží, sloužících hasičům v ulici bratří Mádlů. V prvním patře budou umístěni hasiči, městská policie a rychlá lékařská pomoc. Dosavadní stav, kdy hasičská technika je na jednom konci města a ústředí hasičů na druhém, je neudržitelný a další odklady přístavby znamenají přemístění ústředí profesionálních hasičů mimo město Nový Bydžov. Důsledky tohoto pro město nešťastného řešení si domyslí každý sám. Odhadnuté náklady na přístavbu představují asi devět miliónů korun, z toho město musí dát tři.

Výsledek jednání tří podílníků vzhledem ke stávající katastrofální situaci městské pokladny byl ten, že letos dá město Nový Bydžov jeden milión, další požadované peníze během roku příštího.

Na základě těchto skutečností pověřila Rada městského zastupitelstva starostu, aby vybral finančně zajímavé podniky či podnikatele a jednáním s nimi se pokusil zmírnit dopad na městskou pokladnu. Bylo vytypováno třicet čtyři případných sponzorů, ze kterých starosta navštívil osobně jedenáct, vesměs finančně teoreticky silnějších, další obdrželi dopis, prosebnou supliku s datem odeslání 5. dubna tohoto roku, kde byla celá problematika kolem přístavby obšírně popsána se závěrečnou prosbou o finanční příspěvek.

Pokračování na str. 2

Dokončení ze str. 1

Provedu-li nyní, po uplynutí více jak tří měsíců závěrečné účtování, konstatuji, že někteří dotázaní neodpověděli vůbec, další odpověděli strohým způsobem, ze kterého číší chlad, jiní odpověděli slušným a omluvným dopisem a pouze hrstka oslovených a navštívených se ustrnula nad chudým městem.

Z těch na prvních místě chci jmenovat VČ Energetiku Hradec Králové a. s., která na konto města poukázala částku dvacet tisíc, dále Zemědělské družstvo Zábědov s částkou patnáct tisíc korun, potom Obecní úřad Převýšov, který dal deset tisíc, Jablonecké sklárny a. s. pomohly městu tím, že odkoupily za dvě stě tisíc pozemek, patřící městu, na kterém stojí jejich panelový dům. Pila DUFEK nabídla pro přístavbu zdarma potřebné dřevo. Východočeské vodovody a kanalizace jako kompenzaci provedou práce, např. vyčištění kanálových vpustí a nebudou je účtovat a firma Langr a Vaníček provede v novostavbě elektroinstalaci se slevou.

Všem jmenovaným za občany města z celého srdce děkuji s křesťanským „Zaplať vám to Pánbůh".

Ty ostatní chci ujistit, aby byli klidní. Hasiči přijedou i k nim, až je budou potřebovat, bez ohledu na to, že si od nich nekoupili na ples ani jeden lístek.

K. Šprinc,
starosta

Z jednání zastupitelstva

Na posledním zasedání městského zastupitelstva dne 23. června 1994 byl především projednáván návrh Nemocnice, s. r. o., na zapojení města do této společnosti. Po delší rozpravě a uvedení různých „pro" a „proti" nakonec zastupitelstvo schválilo doporučení rady, abychom trvali na bezúplatném převodu nemocnice na obec s tím, že další jednání budou následovat až po konečném rozhodnutí o privatizaci nemocnice s poliklinikou.

Na jednání také MUDr. L. Navrátilová, členka zastupitelstva a komise zdravotnické a sociální, informovala o akutním problému v místním zdravotnictví, který vzniká pro občany Nového Bydžova a spádových obcí tím, že od 1. července t. r. ve městě přestává působit lékařská ordinace oční, ušní a nosní a že ředitel nemocnice podal návrh na zrušení pohotovostní služby v zubní ordinaci. Na tomto základě zastupitelstvo starostovi uložilo, aby neprodleně jednal s doc. MUDr. Dvořáčkovou, DsSc., vedoucí referátu zdravotnictví Okresního úřadu v Hradci Králové, a vyjádřil jí nesouhlas zastupitelstva a zdravotnické a sociální komise se zrušením těchto důležitých lékařských služeb v Novém Bydžově a požadoval zjednání nápravy.

Významným bodem jednání zastupitelstva bylo také schválení úvěru města ve výši 1,5 miliónu Kč na plynofikaci.

Zastupitelstvo dále schválilo příspěvek na činnost Fotbalového klubu Chudonice v částce 20.000 Kč.

Schváleny byly také úpravy obecně závazných vyhlášek: 1) **Vyhlášky o poplatcích za znečišťování ovzduší pro malé zdroje znečišťování — čl. VI — Sankce** — vypouští se ukládání sankcí podle zákona o přestupcích č. 200/90 Sb. v platném znění; — porušení této vyhlášky bude stíháno podle zákona o obcích č. 367/90 Sb. v platném znění. — 2) **Vyhlášky, kterou se vydává tržní řád čl. X — Sankce:** doplňuje se, že — porušení tržního řádu bude stíháno dle ustanovení § 48 zákona o obcích č. 367/90 Sb. v plném znění a dále i podle zákona o přestupcích č. 200/90 Sb. v platném znění.

Po projednání dále zastupitelstvo schválilo změnu Územního plánu sídelního útvaru Nový Bydžov týkající se umístění rodinné farmy v katastrálním území Chudonice a doplnění vyhlášky o základních zásadách uspořádání území sídelního útvaru Nový Bydžov — charakteristika území venkovského typu, odst. III — výjimečně přípustné: bod 4) obnovení zemědělských provozů bude projednáno Městským úřadem individuálně po vyjádření příslušných orgánů státní správy.

Na základě předložených návrhů zastupitelstvo schválilo počet členů městského zastupitelstva pro příští volební období na 25.

Zastupitelstvo neschválilo žádost občanů Vysočan o snížení daně z nemovitosti z 1 Kč za 1 m² na 0,60 Kč za 1 m² a rozhodlo o ponechání původní sazby daně. Zastupitelstvo také vyjádřilo nesouhlas se vstupem obce do vznikajícího plynárenského sdružení obcí (návrh MěÚ Havlíčkův Brod).

Delší dobu zastupitelstvo projednávalo a schvalovalo různé žádosti o odprodej pozemků. Vzalo na vědomí sdělení, že správa bytového hospodářství přejde od 1. srpna 1994 pod Městský úřad.

J. P.

Policie hlásí

■ Policejní hlídkou byl dne 10. 5. v časných ranních hodinách zadržen ještě na místě činu pachatel rómského původu O. A., který v obci Chudonice po rozbití skleněné výplně dveří úderem ruky vnikl do prodejny UNIPRO, odkud odcizil alkoholické nápoje a cigarety. Vzhledem k jeho předcházející trestné činnosti je pachatel vyšetřován ve vazbě.

■ Dodatečně byl objasněn případ krádeže ve výrobně vajec v drůbežárně v Chudonicích, kam pachatel K. K. vnikl v noční době z 29. na 30. 4. a zde způsobil škodu ve výši 2.000 Kč. Recidiva pachatele je rovněž vyšetřována ve vazbě.

■ Dne 22. 5. v 02.10 hodin byli policejní hlídkou přímo v prodejně KONZUM v Červeněvsi zadrženi pachatelé D. J. a S. S., kteří do prodejny vnikli po rozbití skleněné výplně výlohy. Připravený lup již z prodejny nestačili odnést.

■ Šetřením policistů bylo zjištěno, že pachatel Š. M. dne 13. 5. v dopoledních hodinách odcizil před nemocnicí v Novém Bydžově uzamčené jízdní kolo zn. FAVORIT, které používal pro vlastní potřebu. Odcizené jízdní kolo bylo u pachatele zajištěno a vráceno zpět poškozenému. Š. M. je stíhán pro trestný čin krádeže.

■ Z trestných činů krádeží vloupáním do prodejny KONZUM v Podolibech, kiosků na hřišti TJ SOKOL v Červeněvsi a mateřské školy ve Sloupně byli usvědčeni pachatelé S. S., D. J. a K. J., kteří zde způsobili škody na majetku a odcizeném zboží v hodnotě několika desítek tisíc korun. Jmenovaným je prokazována další rozsáhlá trestná činnost obdobného charakteru.

■ Dne 17. 5. oznámil na OOP poškozený občan z Měníka krádež malého motocyklu zn. BABETTA, který ponechal zaparkovaný před firmou PROKEŠ v obci Chudonice. Jako pachatel krádeže byl Policií zjištěn V. A., u kterého byl odcizený motocykl zajištěn. Dále byl usvědčen i z krádeže horského jízdního kola majitele z Nového Bydžova a krádeže motocyklu majitele ze Skřivan.

■ Z krádeží jízdních kol na různých místech v ul. J. Fučíka v Novém Bydžově byl usvědčen P. O., proti kterému je vedeno trestní stíhání. Odcizená jízdní kola používal pro vlastní potřebu.

■ Pro trestný čin výtržnictví je vyšetřovatelem stíháno šest pachatelů z Hradce Králové, aktivistů skinheads, kteří se dne 17. 6. kolem 18. hodiny objevili v Novém Bydžově, kde u domu čp. 1549 rozbili okna a vykřikovali hanlivé výroky. Následně se pak přemístili na Masarykovo nám., kde údery basebalové pálky poškodili osobní automobil, ve kterém seděl majitel vozidla G. L. s manželkou a třemi dětmi.

O. M.

Z redakční pošty

DOPIS Miloše Hatáka

Miloš HATĀK,
Valdštejnská 819
436 04 Litvínov

Městský úřad Nový Bydžov
k rukám starosty pana Šprince
504 01 Nový Bydžov

dne: 23. 5. 1994

Věc: Reakce na článek v Bydžovském Zpravodaji č. 2/94

Pane starosto,

jmenuji se Miloš HATĀK, jsem majitelem firmy HATĀK VELKOOBCHOD Nový Bydžov a podle Vašeho článku v BZ č. 2 PODNIKATELÉ A „PODNIKATELÉ" jsem tedy „PODNIKATEL".

V následujícím textu se budu snažit reagovat na určité pasáže z Vašeho článku.

Překvapil mne tón Vámi uveřejněné práce. Vy, který jste mne při každé návštěvě na Městském úřadu vítal se slovy „buďte vítán, pane podnikateli", se snažíte stejného člověka takto pošpinit.

Ve svém článku se zmiňujete o rušených pracovních místech v různých provozovnách „Vašeho" města. Bohužel jste si zřejmě neuvědomil, že každé pracovní místo musí být z určitých zdrojů hrazeno. Pokud má mít své opodstatnění, tak musí být hrazeno ze zdrojů, které samo vyprodukuje. Každá firma, která ruší pracovní místo, nečiní tak ze sportu či vlastní zábavy, ale proto, aby mohla ta ostatní pracovní místa zachovat. V případě, že nelze udržet z ekonomických důvodů i ta ostatní pracovní místa, musí majitel či zřizovatel firmu zrušit. Nemyslím si, že město je ten orgán či jak to nazvat, který by firmám s finančními problémy dokázal výrazně pomoci při udržení neopodstatněných pracovních míst. A ze svého pohledu mohu pouze konstatovat, že by toto bylo proti zdravému rozumu.

Trh nabídky a poptávky v našem státě se velmi obtížně přizpůsobuje tržnímu hospodářství, a proto je s tímto spojen i vznik nových méně či více prosperujících firem, ale také jejich zánik. Zánik firmy v některých případech nepředstavuje jen neschopnost jejího vedení, jak Vy uvádíte, ale i spoustu dalších faktorů. Pokud budete mít zájem, tak vám mohu některé z těchto faktorů při našem případném osobním setkání objasnit. Shrnuto do dvou vět, můžeme obecně tvrdit, že jedna firma má větší štěstí než druhá. To je onen zmíněný trh, s kterým psaním článků a dopisů jen těžko něco jak Vy, tak já můžeme docílit.

V dalších řádcích Vám napíši, jak jsem reagoval na Váš článek celkově.

Má první reakce byla velmi negativní, neboť tímto článkem jste napadl i moji osobu. Po chvilce přemýšlení jsem si ale řekl, že člověk, který pracuje jako starosta města, placený z daní poplatníků, asi musí občas zahrát na jejich strunu. I tak si myslím, že by člověk v této funkci měl, když už se rozhodne psát nějaký článek pro určité periodikum s 1.000 ks nákladem, mít podložené informace. Pokud tak není, vystavuje se jistému riziku nedůvěry uvedených poplatníků a také svých voličů.

Nyní si dovolím citovat z uvedeného článku.

„„PODNIKATELÉ" se jaksi vytratili se svými pobočníky, fialově či brčálově zelenými saky a módními copánky, odsvištěli ve svých bourácích věšet bulíky na nos zase někomu jinému."

Jak si může starosta města dovolit věšet bulíky na nos svým voličům, když nemá podložené informace!?

Konkrétně uvedená citace byla míněna proti mé osobě a mé firmě v Novém Bydžově, ať se od toho budete chtít sebevíc distancovat.

Z důvodů častého cestování za prací jsem byl nucen si zakoupit „bourák„ jak vy uvádíte. (Mimochodem, jak jste mi sám řekl, velice se Vám líbil.) Ten, kdo si vyzkoušel najezdit denně 400—500 km, sám ví, jak důležité je pohodlí při takové jízdě. Další samostatná kapitola této věci je bezpečnost, ale to by můj stručný dopis již nebyl stručný.

I já jsem se svojí firmou šel do rizika „krvavého úvěru", což vy těžko z Vaší relativně teplé židle budete moci posoudit, a zakoupil jsem zdevastované objekty bývalé VDP v Novém Bydžově, kde jsem připravil cca 25 nových pracovních míst. Na základě podnikatelského záměru jsem se pokusil tento objekt rekonstruovat pomocí firem z Nového Bydžova, aby město mělo užitek z jejich daní. Bohužel, jelikož naše firma byla obchodní a došlo k selhání obchodních vztahů s našimi odběrateli, kteří nám do dnešních dnů dluží mnohamiliónové částky, byl jsem nucen pozastavit činnost této firmy, aby nedošlo k dalšímu narůstání druhotné platební neschopnosti. Problém, který tato situace přináší k mé nevoli, postihl i tyto firmy, které se podílely na zmiňované rekonstrukci.

Poslední připomínku mám pouze k Vašemu přísloví, které jste uvedl na závěr svého článku: „Čiň čertu dobře, peklem se ti odmění."

K tomu mohu pouze poznamenat „Za dobrotu na žebrotu".

Tolik jsem musel reagovat na Vaši ne příliš profesionálně odvedenou práci v podobě článku uveřejněném ve zmíněném zpravodaji. Osobně si myslím, že městu Nový Bydžov by více prospělo, kdyby se jeho starosta věnoval řízení Městského úřadu, než psal články na témata, o kterých nemá úplné informace.

Pane starosto, je třeba se zamyslet?!

S pozdravem
Miloš HATĀK v.r.

P. S.: Budu považovat za seriózní, pokud tento můj dopis otisknete v plném znění v NOVOBYDŽOVSKÉM ZPRAVODAJI 3/94 jako reakci čtenáře na Váš článek. Zároveň Vás tímto žádám o zaslání podmínek na předplatné uvedeného zpravodaje.

ODPOVĚĎ STAROSTY

Nemám, co bych dodal. Můj článek PODNIKATELÉ A „PODNIKATELÉ" a dopis pana Miloše Hatáka, který na můj článek reaguje, ponechávám úsudku čtenářů.

Karel Šprinc

Splaťme dluh!

Z denního tisku a dalších sdělovacích médií se dozvídáme, že má být udělána tečka za restitucemi. V našem městě jsme měli mateřskou školku, která nesla jméno Jana Masaryka. Komunistům to vadilo, a tak se to muselo zrušit. Podle mého názoru to vlastně bylo ukradeno, a tak se domnívám, že by to mělo být navráceno v rámci zákona — „co bylo ukradeno, vrátit".

Kdo byl Jan Masaryk, není snad třeba zdůrazňovat a rozhodně bylo moudré školku jeho jménem pojmenovat. Proč by nemohla některá z našich škol nést jméno humanisty a demokrata, jehož nám záviděl celý svobodný svět? Když ne škola, tak třeba některá z významných ulic by mohla nést jeho jméno. Takže, kulturní komise by měla program na oslavu 28. října bez velkého nákladu, byla by napravena spáchaná křivda a byla by tím uctěna památkka tak velkého syna našeho národa, jakým Jan Masaryk byl. — Nebo snad ne?

Roudný

Z redakční pošty

Dopis žáků 7. A

Nový Bydžav 30. 5.

Vážená redakce!

Naše škola ZŠ Karlova v Novém Bydžově uspořádala sbírku na pomoc bosenským dětem, na jejich očkování. Ve škole nám řekli, že v době míru a v teple u maminky nejsou ty nemoci nebezpečné. Ale ve válce pro děti ano. Chtěli bychom pomoci všem dětem, které trpí za něco, za co nemůžou.

Tato akce probíhá tak, že každý, kdo přinese peníze, dostane kytičku, kterou si vybarví a nalepí na dveře u třídy. Tak je vidět, kolik dětí se už zapojilo. Není to soutěž: „Kdo dá víc!", ale: „Pomoz, kdo můžeš a kolik můžeš!".

Ani paní uklízečky se na nás tentokrát nezlobí, kytičky lepíme jen obyčejným lepidlem a vybarvujeme je pastelkami, aby se dveře nezničily třeba fixem.

Je to už třetí podobná akce na naší škole. První byla sbírka na zimu — oblečení a peníze. Do střediska pomoci v Úpici jsme díky rodičům odvezli 50 pytlů oblečení, dek a bot.

Druhá akce byla, že jsme vybírali na Sunary pro nejmenší. A podařilo se nám sebrat peníze na 140 Sunarů. To byste se divili, že přinesou i takoví, kteří mají hlavně černé brýle, díry na džínách a člověk od nich slyší jen mlaskot žvýkačky. Moc bychom chtěli, aby tato válka už přestala, protože obyvatelé a děti trpí nejvíce.

A přitom za tu válku vůbec nemůžou. Chtěli bychom, aby se zapojily i jiné školy v naší republice a pomohly tak dětem.

Kdyby si každý odpustil jednu čokoládu nebo zmrzku, myslíme, že by se sešlo mnoho peněz. A tak vás prosíme, abyste na vašich stránkách požádali všechny školy u nás. Možná by se zapojily. My už teď máme vybráno 2 500 Kč.

Posíláme vám pár fotek, jak nám v naší škole kvetou dveře.

Zdraví vás
za ZŠ Karlova ul.
v Novém Bydžově
žáci 7. A

Výzva školám

Děkujeme žákům ZŠ Karlova za jejich pomoc bosenským dětem a připojujeme výzvu, aby i ostatní školy v Novém Bydžově a okolí uspořádaly obdobné sbírky.

Redakce

Dopis čtenářky

Vážení,

moje teta byla stálou čtenářkou Vašeho časopisu. Nechávala si ho posílat do Dvora, kde bydlí. Nyní už špatně vidí, takže nic nepřečte.

Pochází z Bydžova, a to z rodu Rejthárků. Její strýc Ferdinand Bukovský měl pekařství. Byl to dům s dřevěným podloubím. Ale ten už je nyní zbouraný. Chodím tetu Krylovou navštěvovat. Je v penzionu pro důchodce. Prohlížely jsme fotografie — hodně staré. Ona mi říkala, abych Vám tyto poslala. Třeba se někdy hodí.

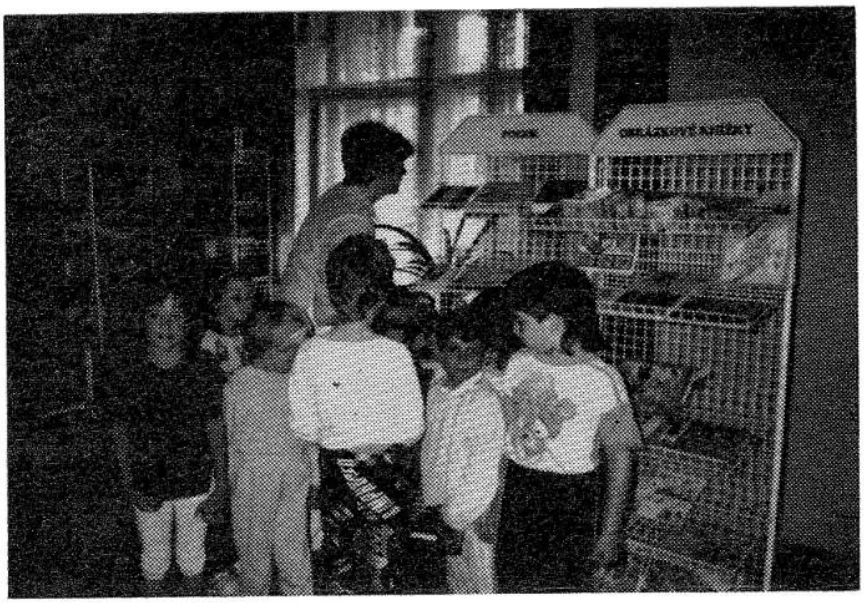
Přeji Vaší redakci hodně úspěchů.

S pozdravem Věra Hofmanová

Já vlastně také mám Bydžov ráda. Prožila jsem tam studentská léta na gymnaziu. Ty majálesy. A zpívání študáků pod okny!

Adresa tety:
Božena Krylová, Sadová 2755,
544 01 Dvůr Králové n. L.

VÝSTAVA V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ

Česká kniha dětem — byla akce, kterou uspořádala pro své čtenáře a příznivce dětské literatury městská knihovna.

Výstavu připravila česká sekce IBBY se sponzorskou podporou Ministerstva kultury České republiky a Českého literárního fondu. Zachycovala vývoj české knihy pro děti za posledních deset let.

Přesto, že probíhala pouze tři dny, vyvolala veliký ohlas. Vystřídali se tu žáci škol z Nového Bydžova a okolí.

Z ohlasu návštěvníků:

- **Výstava byla pěkně uspořádaná a stala se vhodným doplňkem k výuce.**
- **Výstava byla velmi pěkná, kéž by děti alespoň trochu přivedla k četbě.**
- **Moc se nám tu líbilo!**
- **Je to tu moc pěkné a chtěla bych, aby se tady všem dětem líbilo tak jako mně.**
- **Výstava se povedla a moc se mi líbila.**
- **Podařilo se Vám zase o krůček přiblížit knihu dětem. Za ty naše děkujeme.**

Všem našim čtenářům znovu připomínáme, že městská knihovna je přemístěna do budovy bývalé mateřské školy v Husově ulici.

Na Vaši návštěvu se těší pracovnice městské knihovny

Kromě úcty je třeba knihy číst, aby poklady moudrosti v nich zakopané byly vykopány, aby se dostaly na denní světlo a užívalo se jich.

J. A. Komenský

Před komunálními volbami

Za den vyhlášení voleb se považuje den, kdy bylo rozhodnutí o vyhlášení voleb uveřejněno ve Sbírce zákonů, nejpozději 90 dní před jejich konáním. Volby vyhlašuje prezident ČR.

85 dnů před volbami může obecní rada vytvořit více volebních obvodů s 5 až 15 mandáty a stanovit potřebný počet podpisů pro nezávislého kandidáta.

Voliči jsou zapsáni na seznamu obce a každý volič má právo se přesvědčit v úředních hodinách o správnosti údajů.

Zapisovatel volební komise je jmenován nejpozději 20 dnů před prvním zasedáním volební komise.

Do ústřední volební komise může volební strana delegovat 2 členy a 2 náhradníky nejpozději do 60 dnů. Obdobně do okresní volební komise v obcích okresu, jejichž součet obyvatel činí alespoň čtvrtinu obyvatel okresu, obdobně i u městské volební komise.

První zasedání okrskové volební komise svolává starosta nejméně 21 dnů před konáním voleb. Volební strany delegují po jednom členu a náhradníku nejpozději 30 dnů před konáním voleb.

Místní nebo městská volební komise zaregistruje kandidátní listiny nejpozději do 48 dnů před dnem voleb.

15 dnů před volbami obec zveřejní vyhlášku o místu konání voleb.

V době volební kampaně (10 dnů) mají všechny volební strany rovný přístup k místním veřejným sdělovacím prostředkům, jejichž provozovatelem je obec.

V Hradci Králové je 25—45 členů zastupitelstva. Počet členů rady je 5—11 a nesmí překročit 1/3 zastupitelstva. Počet podpisů pro nezávislého kandidáta je v Hradci Králové 1 %, nejméně 1 000 podpisů, nebude-li rozděleno do obvodů, u sdružení nezávislých poslanců pak 7 % podpisů.

POČET ČLENŮ ZASTUPITELSTVA PODLE POČTU OBYVATELSTVA

do 500 obyv.	5— 9 čl.	5 %
500—3 000	7—15	4 %
3 000—10 000	11—25	3 %
10 000—50 000	15—35	2 %
50 000—150 000	25—45	1 % nejm. 1 000
nad 150 000	35—55	1/2 % nejm. 1 500
Sdružení nezávislých kandidátů		7 %

Správní odbor MěÚ

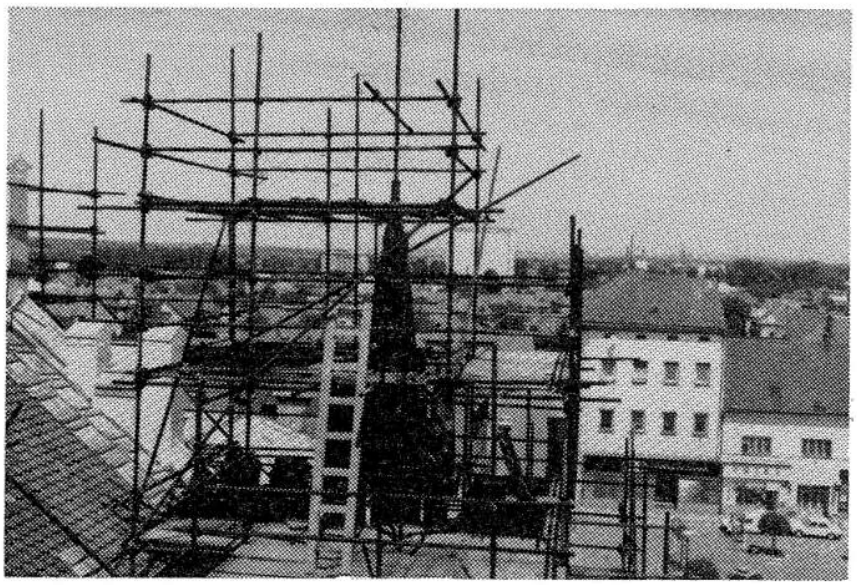
Stavební proměny města

V posledních dnech občané města mohou sledovat práci řemeslníků na radnici. Osazena je část kamenických prvků, provádějí se klempířské práce na střeše, provádí se oprava věže na straně u budovy zdravotnické školy. V měsíci srpnu bude vyměněna a přeložena střešní krytina.

Objednána je oprava věžních hodin s renovací ciferníku. V rámci zlepšení ovzduší ve středu města byl vypracován projekt na plynofikaci kotelny. Předpokládáme dokončení této kotelny do topné sezóny 1994—1995.

Současně je zajištěna a provádí se rekonstrukce a plynofikace kotelny Základní školy Klicperova ul. a plynofikace budovy Základní školy - odborné učebny Klicperova ul., dřívější jídelny a školní družiny. Nyní také probíhá rekonstrukce elektroinstalace a vytápění na základní umělecké škole.

Pokračuje také plynofikace města. K dnešnímu dni bylo položeno plynovodní potrubí v ulicích B. Němcové, Al. Jiráska, U kopečku, K. Havlíčka, ČSA, Jungmannově, V ráji, část ul. B. Smetany. Na plynovodu se pracuje v ulicích Dukelské, Klempířské a Hradební. Vzhledem k připravované rekonstrukci ulic J. Jungmanna, Hradební, Klempířské, K památníku a B. Němcové bude nutné provést přípojky k objektům. Žádáme i touto cestou občany uvedených ulic, aby zvážili, zda budou svůj dům plynofikovat, neboť přípojky musí být provedeny před zahájením rekonstrukce vozovek. Na rekonstruované ulice bude stavebním úřadem vydána stavební uzávěra a pak již nebude možné v těchto ulicích plynovodní přípojky zřizovat.

Klempířské práce na radnici pokračují . . . Foto J. Prokop

Ke stavebním povolením byly dány projekty na ulice Revoluční (od prodejny potravin po ul. Mánesovu), Mánesova a Alšova a na čtvrť za tratí, tj. ulice Zahradní, Nová, Dr. A. Dvořáka, Dr. Vojtěcha, Sukova, Tylova a V aleji. Dokončuje se projekt na ulici Merendní.

S Východočeskými plynárnami a. s. Hradec Králové je dohodnuta plynofikace Metličan, Záběhova a Vysočan. Připravují se podklady pro vydání územních rozhodnutí.

V ulicích, které jsou již plynofikovány nebo ještě letos budou, mohou občané provést přechod svých domácností nebo provozů na zemní plyn. Informace získáte jak na Městském úřadě, tak i u novobydžovských firem — Novobydžovská stavební, a. s., Turkova 1346 — STAVOTERM, Žižkova 634 — SAIDL & STOKLAS, Jablonského 506.

Antonín VOJTA,
investiční technik

ŽUPNÍ SLET v Kostelci nad Orlicí

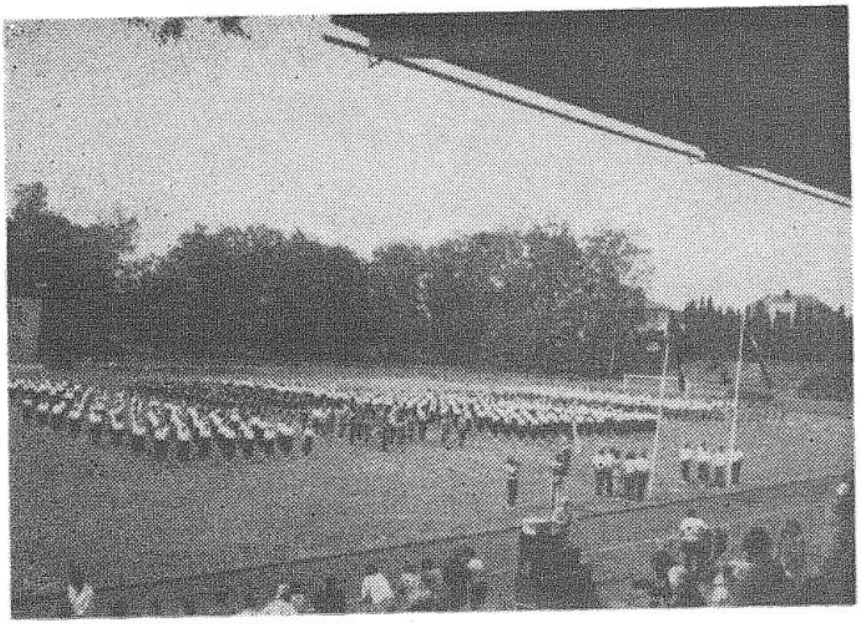
VII. všesokolský slet v Praze máme na dosah ruky. Přípravy vrcholí župními slety. Sokolská župa Orlická, kam patří bydžovský Sokol, měla svůj župní slet v malém podhorském městečku Kostelci n. Orlicí dne 19. června. Hostitelem byla tamní sokolská jednota, která se o svoje hosty z celého kraje vzorně postarala. Zajistila pro ně chutné stravování a nezklamala ani po stránce organizační. Jen jsme postrádali slavnostní průvod městem, kde by ještě více vynikly historické prapory, které si jednotlivé jednoty přivezly. Nechyběl tam ani historický prapor Sokola Nový Bydžov, který nám po dobu totalitních režimů uchovalo novobydžovské muzeum. Však také budil velikou pozornost a obdiv. On byl také příčinou, že se k nám hlásili bydžovští rodáci a příznivci, které osud zavál do různých koutů republiky. Zajímali se o současné dění a vývoj v Novém Bydžově a na svoje mládí v Novém Bydžově rádi vzpomínali.

Slavnostní nástup a ceremoniál se odehrával v areálu místního stadiónu. Slet byl zahájen vztyčením státní a sokolské vlajky. Po zahrání státní hymny přivítal účastníky župního sletu starosta sokolské župy Orlické br. Ing. J. Čeřovský. Ten všem připomněl význam a historii Sokola pro náš národní vývoj. Sokolské ideály nás posilovaly v totalitních režimech a nemálo sokolů za ně zaplatilo svými životy. Zástupci města pak připjali stuhu na župní prapor.

Pod vedením župní náčelnice R. Dítětové a vedoucích jednotlivých skladeb se představilo v jedenácti skladbách 986 cvičenců. Těší nás, že mezi nimi nechyběli muži, ženy a mládež z Nového Bydžova. Všechny skladby mají pěkný hudební doprovod. Cvičenci je dobře zacvičili a ukázali dobrou pohybovou přípravu a kázeň. Však také byli za svoje výkony odměňováni nadšeným potleskem.

Ukazuje se, že Sokol najde opět své místo na slunci a že sokolská myšlenka je živá dodnes. Výrazem její životaschopnosti bude i letošní XII. všesokolský slet v Praze dne 5. a 6. července 1994. Je naší pýchou, že tam nebudou chybět Bydžováci jak mezi cvičenci, tak diváky, protože vypravujeme na první veřejné vystoupení 5. července autobus.

TJ Sokol Nový Bydžov

Ze slavnostního nástupu cvičenců

Foto M. Pavelka

Slet v Praze na výbornou

Tak konečně ta dlouhá doba — téměř 2 roky čekání, příprav, obav a pilného nácviku — je za námi. Ano, ve dnech 1. až 6. července tohoto roku vyvrcholily oslavy XII. všesokolského sletu. Od pátku se sjížděli do Prahy sokolové z celé republiky, ale to už se vítali s těmi, kteří přijeli do své vlasti z daleka, byly to sokolské výpravy z USA, Kanady, Austrálie, Rakouska, Německa, Francie, Švédska, Ruska i z některých částí bývalé Jugoslávie. Ti všichni nezapomněli na svou starou vlast a přijeli i se svými dětmi, aby jim ukázali svou rodnou zemi a aby byli s nimi při té velké sokolské slavnosti.

Však už je to plných 46 let, kdy v prvních dnech měsíce července prošel Prahou gigantický průvod dorostu a členstva v celkovém počtu 162.000 účastníků. To všechno už bylo za vydatného dozoru dobrovolných hlídačů z řad členů KSČ, kteří po celou cestu Prahou průvod doprovázeli.

Tohle jsme však už letos „postrádali", nějak se ti estebáci vypařili. V nedělním podvečeru dne 3. července prošlo středem Prahy 20.000 účastníků sletu a Pražané za celých 46 let temna nezapomněli na krásné chvíle sletových průvodů a přišli v tak hojném počtu, že všichni účastníci průvodu byli překvapeni. Hlavně naši milí hosté ze světa se slzami v očích odpovídali na radostné volání a bylo vidět, že dobře cítí, jak stará vlast na ně nezapomíná.

V čele průvodu hned za státní vlajkou a historickým praporem ČOS byl nesen celý les cenných historických sokolských praporů a bylo pro nás milým překvapením, že mezi nimi byl i prapor bydžovského Sokola.

Ihned za těmito prapory šli bratři a sestry v historických sokolských krojích. Samozřejmě, že každá výprava z ciziny s sebou přivezla také kroje svých národů. Moraváci a Jihočeši ke krojům přidali také své kapely, které po celou dobu vyhrávaly. Bylo pro nás opět velkým potěšením, že mezi krojovanými členy byla také naše členka a její bydžovský kroj byl vděčným objektem fotografů po celou trasu průvodu.

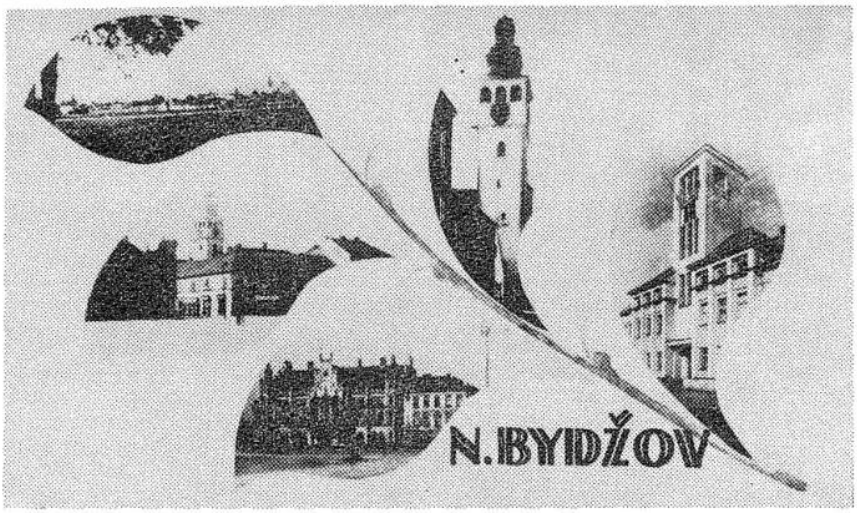
V úterý dne 5. a ve středu 6. července byly dva hlavní dny sletu. Přes 23.000 cvičících předvedlo celkem 11 cvičení za neustálého potlesku desítek tisíc diváků. Však se také cvičenci činili, od těch nejmenších až po ty, co pamatují několik sletů a kteří nazvali svou skladbu „Věrná garda". Ve středu dokonce se pochlubili s výsledky své práce před panem prezidentem.

Všichni účastníci sletu jsou již zase v pořádku doma a zůstali jim krásné

vzpomínky. Na celé akci bylo vidět jak u cvičících, tak i u diváků na stadiónu i v průvodu, že jsou všichni šťastni, že 46 let trvající perzekuce Sokola ze strany KSČ nevyšla, že sokolská idea natrvalo zakotvila v povědomí všech slušných lidí v naší republice, že myšlenky našeho Dr. Miroslava Tyrše mají věčnou platnost a že tedy příští slet — ten XIII. v roce 2000 — bude ještě radostnější.

TJ Sokol Nový Bydžov

*

Netradiční pohlednice z našeho města z počátku třicátých let

Fotoarchív muzea

NA MERENDĚ V ROCE 1888

Studentské merendy patřily od poloviny 18. století k jedné z nejvýznamnějších kapitol kulturních dějin Nového Bydžova. Vstoupily do života města a staly se velkou slavnostní událostí na konci prázdnin před odchodem studentů do škol. Rozloučení s městem za účasti kolegů z okolních míst i známých osobností vrcholilo merendním plesem, zpěvem národních písní a recitací vlasteneckých básní. Merendy získávaly přízeň studentů a ostatních obyvatel města i nevázaným veselím, šprýmy a recesními kousky. Zvlášť velká příležitost pro ně byla při „knedlíkových" výletech do hospod v okolí, zakončených soutěží o největšího jedlíka švestkových knedlíků, tzv. švestkového krále.

Vraťme se 106 let nazpět a přečtěme si reportáž z hlavních merendních dnů v roce 1888, jak ji zaznamenaly Bydžovské listy v 18. čísle (bez uvedení autora). Záměrně ponecháváme všechny jazykové zvláštnosti textu.

J. P.

Šum a ruch, který po celý týden před merendou Bydžovem zavládl, dosáhl svého vrcholu v hlavní den merendy, minulou neděli (9. září 1888), kdy z mnohých domů vlály mohutné prapory v barvách národních a slovanských. Studenstvo sjíždělo se k veselé té slavnosti studentské se všech stran; byli zde hosté z Vídně, Prahy, Jičína, Sobotky, Jilemnice, Chlumce, Nechanic, Vys. Veselí, Smidar atd.

O 4. hodině odpolední seřadili se domácí a přespolní studenti před slavnostně ozdobeným hostincem „u modrého lva" a hnuli se průvodem za zvuků hudby k „pantátovi" merendy MUC. St. Rejthárkovi, kdež byli vínem a koláči pohostěni; odtud odebrali se před radnici, v které pantáta a praporečník ctěným panem purkmistrem JUDr. Stráníkem byli vzletnými slovy pozdraveni, jenž připomenuv jim hrdinství studentův, jich předchůdcův, vybídl je, aby stejnou láskou jak ke starobylému praporu, tak i k rodnému městu lnuli. — Na to odevzdal jim památný zelený prapor studentský, s nímž pantáta i praporečník vystoupili na pavlan radnice. Praporečník JUC. Purman provolal slávu obětavým občanům bydžovským a pantáta mával praporem nad dole shromážděným jásajícím studentstvem. —

S praporem pak hnul se celý průvod k „panímámě", spanilomyslné slečně Růženě Němcové, kterouž pantáta přiměřenou řečí vyzval ku zatlučení pamětních hřebů. Panímáma tak učinila se slovy: „K upomínce na merendu r. 1888", pantáta pak: „Nechť ještě po dlouhé časy slaví studentstvo bydžovské staroslavnou merendu!"

Na to upevněna na prapor skvostná stuha hedvábná, barvy růžové s bohatě vyšitými jmeny pantáty i panímámy, pak dnem i letopočtem merendy, dar to panímámin.

I zde častováno studentstvo vínem, koláči a cukrovím, načež za soumraku odebralo se do sálu „u modrého lva". Před hostincem plály slavnostní ohně.

Prapor vyvěšen jest z prvu na balkon, později pak pověšen jest do sálu na galerii.

O 8. hod. večerní scházeli se hosté v počtu co nejhojnějším ku plesu; veškeré místnosti byly hned z počátku přeplněny.

8 3/4 hod. večer nastal neobyčejný šum, hudba započla hráti, blížila se panímáma. Hned rozstouplo se obecenstvo a studenstvo utvořilo špalír. Jakmile pak panímáma vkročila v jednoduchém, ale velice vkusném růžovém šatu do sálu, okouzlujíc svým mladistvým spanilým zjevem veškeré přítomné, zavzněly hlučné fanfary.

Dle starého zvyku byl pořádek následující: Nejprve kráčel pantáta s panímámou, pak následovali: jednatel se sestrou pantáty, pokladník a praporečník, rodiče panímámy a pantáty.

Průvod tento odebral se k „trůnu", jenž postaven byl v průčelí sálu pod galerií a jehož obě místa zaujali pantáta s panímámou.

Když ruch trochu se utišil, promluvil jednatel merendy MUC. Jindřich Stráník následovně:

Velectěné shromáždění! Vysoce vážení páni hosté!

Budiž mi dovoleno srdečně vítati Vás, kteří jste ve střed náš zavítali dnes, kdy slavíme významnou slavnosť, obnovení i znovuzrození staroslavné merendy novobydžovské.

Jakož o merendách dřívějších vždy zvykem bývalo, naznačím nyní též já krátkými jen slovy vznik a význam této slavnosti.

Když za válek slezských ... byla vlasť naše svéřepostí pruskou na okraj záhuby přivedena, kdy myslelo se již, že ztracena jest, tu vzchopilo se studentstvo novobydžovské, sestoupilo se pod naším slavným praporem v legii a s mečem v ruce, s nadšením v srdci platně přispělo k tomu, že vlasť naše byla před nepřítelem ochráněna.

Skvělý tento čin studentstva novobydžovského, který zlatým písmem zaznamenán je ve knize, na níž lapidárně stojí „Osudy národa českého", dovedla též oceniti blahé paměti císařovna Marie Terezie. Na důkaz uznalosti své dovolila studentům novo-

Pokračování na str. 8

Dokončení ze str. 7

bydžovským, že mohou na památku té chrabrosti studentské každoročně odbývati slavnosť, značnými důchody z různých pramenů nadanou, nazvanou „Merendu". Slavnosť ta poprvé s velkou slávou odbývána r. 1748, od kteréž doby skoro rok co rok slavena byla, až posléze v předešlém desítiletí pro nepřízeň poměrů zanikla.

Po době 13 let je konečně zase popřáno nám za přispění obětavého občanstva zdejšího důstojně odbývati památnou tuto slavnosť studentskou. Přejeme jen sobě, aby nebyla poslední, nýbrž aby jako dříve též nyní pokud možná každoročně byla oslavována. Ovšem, vyslovujíce toto přání, doufáme pevně, že nebude dopuštěno, aby ohrožená naše akademická svoboda byla zrušena a na místo její nastoupila kázeň školácká, která by akademikům právě tak jako žákům středních škol zakazovala odbývání veškerých zábav! —

Sešedše se tedy o naší krásné „Merendě", připomeňmež sobě, drazí přátelé a kollegové, onu velkou lásku k vlasti, která srdce našich předchůdců tak naplňovala, že hotovi byli za vlasť vše i život svůj obětovati, připomeňmež sobě velkolepé činy našich buditelů národních, kteří se o zdejších merendách scházívali a k namahavé práci křísení národa našeho posilňovali a slibmež sobě, že se vynasnažíme státi se hodnými, býti následníky takových předchůdců!

Nechť dle zářivého příkladu jejich zmohutní i v našich srdcích láska k rodné zemi, nechť síly nabudeme k vytrvalé práci na poli mladé naší vědy české, bychom jednou stali se nejen platnými členy našeho království, ale též zdárnými syny rodného města našeho, jehož obyvatelstvo právě dnes tak okázale nám svou náklonnosť a přízeň projevuje.

A tomu čackému občanstvu, které tak stkvěle dokazuje, že dobře smýšlí s věcí studentstva českého, které se tak ochotně postaralo o obnovení naší slavné památky studentské, zejména pak chloubě naší merendy milé slečně panímámě i kollegu pantátovi, jejichž hlavní zásluhou je zdar této slavnosti, provolejme hromové „Na zdar!"

Řeč tato jásotem aklamována, fanfary opět zavzněly, pantáta požádal panímámu k tanci a započav kolo, zahájil merendu. Péro naše jest slabé, abychom vylíčili veškerou tu radosť, jakáž zářila z každého oka v sále i ostatních místnostech, bychom vylíčili, s jakou chutí bylo tancováno, a tu veselosť, jakáž ovládala všemi přítomnými. —

„Malý výbor" závodil s „velkým výborem" v posluhování hostů, přinášeje výtečného piva bydžovského až nad míru.

[Musíme podotknouti, že studentům dostalo se darem 8 hektolitrů piva jen od várníků, nepočítaje v to i ostatní darované pivo zdejším, pak smidarským a chlumeckým panem starým.]

Při odpočinku roznášeny byly hostům rozličné krmě z buffetu, účelu tomu obětavými dámami zřízeného. Bylo zde více než 150 mis rozličných jídel, zvěřiny, zajíců, koroptví, hus, kachen, kuřat, atd., celé spousty cukrového a nezapomenuto ani na — okurky!

Ke čtvrté hodině ranní odešla panímáma provázena jsouc pantátou, kdežto valná část hostů i studující prodleli až do bílého rána, kdy teprv odvedli prapor do bytu pantáty. —

V pondělí, druhý den merendní, dopoledne prováděli studující rozličné šprýmy a „legrace"; v 11 hodin opět zavzněla hudba na náměstí a studující seřadivše se, učinili zastaveníčko osvědčenému příteli studentstva p. Fr. Benešovi, kdež opětně byli hojně častováni.

Odtud o 2. hod. odpolední odebrali se na návštěvu k panímámě a později k pantátovi; tam vyzvednuvše uložený prapor ubírali se opětně „na sál" ke druhému plesu merendnímu.

I tentokráte byl ples hojně navštíven a obecenstvo pivem častováno. Teprv k ránu rozcházela se společnosť a prapor za hlaholu hudby opětně v bytu pantátově uložen.

V třetí den merendní, v úterý o 2. hodině odpolední za zvuků hudby prapor studenty na radnici odevzdán a celý průvod hnul se k panímámě s knihou památní, do níž na dobrou paměť merendy letošní pantáta, panímáma, pak funkcionáři a výboři merendní svoje jména zapsali.

Při dobré náladě a veselé hudbě setrvali pak studenti zde až do pozdního večera.

V čtvrtý den merendní, ve středu dopoledne páni výboři vraceli s dík mísy, tentokrát arciť prázdné, ctěným dárkyním a odpoledne shromáždili se veškeří studenti k přátelské besedě do sálu „u zlatého anděla", kdež bavili se dojmy z minulých dnů, zpěvem a rozličnými šprýmy, ochutnávajíce při tom dobrého černého „meredního" piva smidarského. —

V pátý den merendní, ve čtvrtek před 8. hod. ranní shromáždilo se více než 30 dam bydžovských a veškeré studentstvo u panímámy. Odtud odebrali se všichni, pantáta i panímáma, veškeré dámy provázeny studenty, v páru do chrámu Páně sv. Vavřince, kdež o 8. hod. ranní sloužena veliká zádušní mše svatá veled. p. děkanem P. Jos. Šrámkem, za assistence vel. pp. kaplanů Kašťáka a Marka a stud. theol. pp. Brodského a Wolfa za „zemřelé účastníky a pořadatele merend"; mimo to obětovala spanilomyslná panímáma velkou svíci se skvostnou stuhou „slavné památce chrabrého studentstva r. 1948", vzpomenuvši tak šlechetně padlých studentův před 40 lety.

Po službách Božích pozváni byli studenti panímámou k malé snídani. Mohli bychom napsati ještě „v šestý, sedmý a osmý den merendní"; nečiníme však toho, doufajíce, že laskavý čtenář lehko sobě domyslí, že i tyto dny věnovány byly bezstarostnému veselí.

Vždyť mladosť jest radosť a každý vzpomíná sobě oněch krásných chvil, jež zažil, netížen jsa ještě povinnostmi a trampotami života.

Občanstvo bydžovské okázalo se i tentokrát býti upřímným přítelem tomu mladému studujícímu světu, zúčastniv se rozličným způsobem u slavnosti té studentské; vždyť doufá, že ze studentů těch vzrostou jim muži, kteří stanou se pravými syny svého národa, ochránci té krásné naší české vlasti a tím i chloubou svého rodného města.

Slavnostní dny arciť nejsou ještě zakončeny; končí je obligatní „knedlíkový" výlet, který tenkráte konati se bude v pondělí dne 17. t. m. do Zábědova a k němuž vydáno již humoristické provolání.

Majíce pevně za to, že se i tento výlet zdaří, doufáme, že studentstvo

Dialog staletí

Foto J. Prokop

ještě na dlouhá léta s chutí sobě vzpomínati bude této letošní v každém ohledu podařené merendy, a přejeme i budoucím studentům, aby později nalezli opětně tak upřímné občanstvo bydžovské i takovou obětavou spanilomyslnou panímámu, jako podařilo se jim letos!

VÝSTAVA KRAJE NOVOBYDŽOVSKÉHO V ROCE 1934

Před šedesáti lety se Nový Bydžov stal cílem mnoha lidí nejen z bližšího a vzdálenějšího okolí, ale i z dalších míst republiky. Ve dnech 29. června až 15. července tu byla uspořádána rozsáhlá výstava kraje novobydžovského, představující základní oblasti činnosti v celém regionu.

Obětavá práce stovek lidí z různých odborů výstavy přinesla skvělé výsledky. Výstava se uskutečnila pod záštitou Ministerstva průmyslu, obchodu a živností, Ministerstva zemědělství, Okresního výboru v Novém Bydžově a Městské rady v Novém Bydžově. Mezi členy čestného výboru výstavy byli i univerzitní profesoři Jan Kapras, Bohumil Němec a Bohuslav Tomsa, armádní generál Jan Syrový, spisovatel a senátor F. V. Krejčí a další. Výstavnímu výboru předsedal starosta města Josef Junek. Výstava měla následující odbory: živnostenský, průmyslový, zemědělský, kulturně-školský a umělecký, instalační, propagační, pořadatelský, programový, tiskový a zábavní.

Velkoryse pojaté výstavě odpovídal i rozsáhlý výstavní katalog, který dodnes zůstává i cenným kulturně historickým přehledem o různých oblastech života Novobydžovska. Katalog vytiskly Grafické závody V. & A. Janata v Novém Bydžově. K 80 stranám textu je připojeno 66 stran inzerátů a nechybí ani schematický plánek města s výstavními objekty.

Poslání výstavy výstižně charakterizoval v úvodním článku katalogu J. Brukner: „I my zde přicházíme s výstavou, abychom se po letech veřejně přiznali, kam jsme do dneška dospěli a přijali soud hostí. Jest toho třeba pro pokrok další. Neodradila nás svízel současné doby. Věříme, že chtějícího osudy táhnou, liknavého srážejí' a máme tuto víru ze všeho toho, k čemu jsme kdy odhodlaně a s láskou přistoupili. Co se u nás změnilo od r. 1926, kdy jsme měli výstavu elektrotechnickou, posoudíte sami. Jak jsme změně pomáhali, líčíme stručně ve statích, jimiž dávnou i blízkou minulost k poučení svých hostí předvádíme. Ujišťujeme své milé hosty, že jsme připraveni na jejich spravedlivý posudek. Co jsme připravili, bylo provázeno jednotou a touhou, abychom své milé město přiblížili všem, kteří je jen málo znají či kteří je doposud neznali, a abychom svým spoluobčanům poskytli možnost uznání a vzpruhy k další práci.“

Hlavní výstavní prostory byly v sokolovně (43 vystavovatelů) a na tzv. výstavním náměstí u sokolovny (67 vystavovatelů a 12 pavilonů), v chlapecké škole (74 vystavovatelů) a v dívčí škole (97 vystavovatelů). Zemědělský odbor vystavoval hlavně v prostorech Hynkovy sušárny. Výstava kulturně - školská a umělecká měla hlavní budovu v mateřské škole, školství národní, střední a odborné bylo zastoupeno v rodinné škole, tělesná výchova, sport a turistika se představily v sokolovně, divadelní tvorba, hudba a zpěv v Jiráskově divadle.

JUDr. KAREL ENGLER
(1908—1942)
pantáta 127. merendy

Přehlédneme-li kalendář sjezdů a podniků během výstavy, překvapí nás, kolik akcí tehdy téměř každodenně proběhlo. Po slavnostním zahájení výstavy v pátek 29. června následoval např. v neděli 1. července vojenský den, doslova nabitý i dalšími krajskými a župními sjezdy různých společenstev a spolků. Den zemědělců ve čtvrtek 5. července byl hlavně ve znamení oslav padesátiletého trvání hospodářské školy a dvacátého výročí školy hospodyňské. Téhož dne a další den také probíhaly závody východočeského sboru selských jízd. 6. červenec byl současně věnován sjezdu obchodníků a oslavě 60. výročí obchodního spolku a obchodního gremia novobydžovského.

Nejbohatší byla neděle 8. července. Toho dne vrcholila první část 127. studentské merendy, pořádané k údajnému 200. výročí studentského praporu a ke 100. výročí vzniku národní hymny. Zasedání merendního výboru na radnici a slavnostního shromáždění na náměstí se zúčastnili rektoři tří univerzit — univ. prof. dr. Karel Domin, rektor Karlovy univerzity, univ. prof. dr. Jan Krejčí, rektor Masarykovy univerzity v Brně a univ. prof. dr. Antonín Kolář, rektor Komenského univerzity v Bratislavě, čestným předsedou merendního výboru byl univ. prof. dr. Jan Kapras. Kdo z pamětníků by nevzpomněl na zvěčnělého pantátu merendy JUDr. Karla Englera, zastřeleného nacisty za heydrichiády 3. července 1942 na Zámečku u Pardubic!

8. července se také uskutečnil II. sjezd rodáků a přátel města Nového Bydžova a proběhly další sjezdy, srazy, schůze a valné hromady.

K uvedenému stručnému přehledu je třeba připojit další akce: 29. června až 1. července I. tenisový turnaj rotary-klubu, 4. až 8. července V. župní tenisový turnaj, 1., 5., 6. a 8. července fotbalové zápasy A. F. K. Nový Bydžov, 1. a 6. července divadelní představení DJ Jirásek „Na Svatém Kopečku“, 8. července Tylovy „Fidlovačky“ v provedení Sdružení studentstva novobydžovského, 11. července koncert zpěváckého spolku Lubor-Ludiše na výstavišti, 15. července odpoledne na výstavišti národní slavnost pořádaná TJ Sokol a DJ Jirásek, 4., 10. a 15. července ohňostroj na výstavišti. Na výstavišti byly pravidelně pořádány i promenádní koncerty a k tanci na parketu vyhrával jazz - band.

Účastníci výstavy byli dále zváni do Městského muzea, do Průmyslového muzea, na výstavu DJ Jirásek a na prohlídku starého židovského hřbitova. Za zábavou mohli jít i do městské lesní restaurace „Na Venturce“ či na nové městské koupaliště na Cidlině.

To vše se odehrávalo před šedesáti lety. Díky úspěšné výstavě se tak Nový Bydžov zapsal do povědomí i těch lidí, kteří do té doby město nepoznali. Najde výstava kraje novobydžovského z roku 1934 svého pokračovatele?

Jaroslav Prokop

NAVŠTIVTE

MĚSTSKÉ MUZEUM

V NOVÉM BYDŽOVĚ

Přehled nynějších expozic:

„OD MINULOSTI K SOUČASNOSTI MĚSTA A OKOLÍ“ — četné archeologické nálezy, husitská houfnice, archa bydžovská a další deskové malby, památky po Kapounech ze Svojkova, nevěstina truhla, cechovní památky, starý studentský prapor a merendní památky, vzácné předměty z měšťanských domácností, národopisné sbírky z venkovského prostředí, památky na polárního cestovatele PhDr. Václava Vojtěcha, novější minulost města a proměny současnosti.

„PETR BRANDL A VÝCHODNÍ ČECHY“ — obrazy Ukřižovaného a Matky Bolestné z roku 1733, přehled o činnosti umělce v kraji, dokumentace k restaurování obrazů.

„DÍLO VÁCLAVA KUDERY - KŘAPÍKA“ — pískovcové plastiky, obrazy a další ukázky z tvorby naivního umělce z Nového Bydžova.

„PAMĚTNÍ SÍŇ PROFESORA BOHUMÍRA NEVYJELA A JEHO DCERY“ — velmi cenný soubor obrazů, skic a grafiky, plastik, nábytku, šperků, uměleckých předmětů ze skla, porcelánu, fájánse, kameniny a cínu, suvenýrů ze zahraničních cest a dalších předmětů — vše muzeu darovala paní Marie Alžběta Nováková - Nevyjelová, rodačka a čestná občanka našeho města.

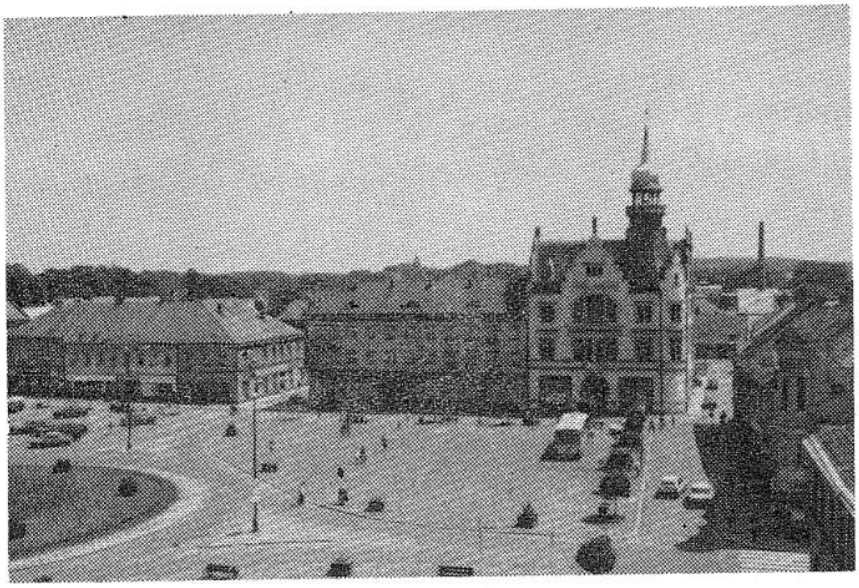
O pouti a o posvícení bude muzeum otevřeno

13., 14. a 15. srpna, vždy od 9 do 12 a od 13 do 17 hodin.

V těchto dnech budou krátkodobě vystaveny i některé další unikátní předměty z muzejních depozitářů.

Vstupné 4 Kč, školní děti, studenti a důchodci 2 Kč.

Těšíme se na Vaši návštěvu!

Východní fronta Masarykova náměstí se spořitelnou a muzeem

Foto J. Prokop

PRAZE

M. A. NOVÁKOVÁ-NEVYJELOVÁ

29. 8. 1960

Ach Praho,
všemi hroty tvých věží probodávána
klečím na kost zkřehlá
před branami kláštera tvé abatyše
Anežky.

Po staletí došla tvé milosti,
tvého díkůvzdání
už za to, že brala do náruče
tvé nejchudší z nejchudších.
Klečím na kost zkřehlá
před její i tvou velikostí,
derouci se všemi hroty tvých věží
pralesem staletí,
klestíci si cestu k slunci
velikostí tvé slávy i tvých obětí.
Klečím na kost zkřehlá,
probodávána všemi hroty tvých věží
a přece věřící
v tebe, v tvou krásu i vznešenost,
tvou velkorysost,
s níž ani krysu svých kanálů
nezašlápneš
s nenávistí.

Proč jen, proč jsi mne,
to malé, čisté bydžovské děvčátko
i tu hradištskou roztouženou dívenku,
očarovanou tvým jasem,
proč jen, proč jsi ji
probodávala všemi hroty svých věží
místo toho,
abys ji brala jako Anežka své chudé
láskyplně do náruče,
třeba i na kost zkřehlou,
ale tak,
aby cítila,
abych cítila
tep tvého srdce jako vlastního,
tlukoucího v tých zdech
dnes obehnaných ostnatým drátem
pomluv a malosti a nicotnosti,
před nimiž, žel, ani tvá velikost
nezavírá oči.

Anebo zavírá —
a tím pro mne zmírá i ta velikost
i ta sláva
až na věky.

zajímavosti

MAREK MORAVEC BYDŽOVSKÝ Z FLORENTINA (1540—1612). Po reprodukci rytiny portrétu v posledním čísle Novobydžovského zpravodaje dnes přinášíme několik základních údajů o muži, který měl největší zásluhy o výkup Nového Bydžova z poddanství před 425 lety a svobodnější život měšťanů v královském věnném městě.

Sedminásobný rektor Karlo-Ferdinandovy univerzity, matematik, astronom a kronikář tří českých králů (Ferdinanda I., Maxmiliána II. a Rudolfa II.) byl synem Václava Moravce, měšťana, radního a potom purkmistra Nového Bydžova, majitele nárožního domu ve východní frontě náměstí (nyní čp. 1123), dvorce na předměstí a rozsáhlých polností. Václav Moravec zemřel ještě v roce výkupu města z poddanství — 24. května 1569.

Město vzdalo hold svému velkému rodáku pamětní deskou zasazenou v místě původního rodného domu. Slavnost odhalení desky dne 31. srpna 1875 se konala o studentské merendě, která byla tehdy spojena se sjezdem Krakonoše, spolku akademiků severovýchodních Čech. Na mramorové desce je nápis: „Zde narodil se roku 1540 mistr MAREK MORAVEC BYDŽOVSKÝ Z FLORENTINA rektor university Pražské, spisovatel český." Při příležitosti slavnosti byla také ražena malá cínová medaile. I název ulice připomíná památku významného novobydžovského rodáka.

■

PROTI VÝVOZU PAMÁTEK DO CIZINY vystupovali moudří předkové z našeho města už před více než sto lety. V roce 1887 vyšel v č. 23 Bydžovských listů fejeton „Advent již zde", ve kterém autor pod pseudonymem Bydžovinus mimo jiné uvádí: „Králové Hradec kancionály své velepamátné v městském museu chová, a královské věnné město Nový Bydžov ještě o museu ani zdání. Cizozemci rozkupují nám památky naše, jež o životu předků podávají svědectví, čas hlodající nemilosrdně den za dnem historické zvláštnosti podemílá, a my ničehož nečiníme, abychom alespoň zbytky, jež nám dosud zanechány, zachránili. Jak mnohá česká práce v cizině jest takto ztracena, jak mnohá domácí naše památka nepoznána jméno cizí má netečností naší! ... Kéž brzy již museum bydžovské vstane a hodně čísel vykáže jeho katalog! Do vínku dám mu starou popelnici, nalezenou při kopání základů domu Rejthárkova v Metličanské ulici, pravou to bydžovskou památku, kterouž jako student již v kufru svém v úctivosti jsem choval a po světě sebou stěhoval, a kteráž ještě nerozbita, stkví se na mém stolku, ačkoliv nejednou záhuba jí hrozila, nebo dcera, malá čipera, již po ní častěji vztahovala ručky své divíce se, proč tatíček ten 'starý hrnec' schovává."

Fejeton měl nebývalý ohlas a stal se bezprostředním podnětem ke schválení návrhu na založení muzea hned na zasedání obecního výboru v lednu 1888.

Onen „Bydžovinus" byl novobydžovský rodák Vavřinec Štemberg, c. k. soudní adjunkt okresního soudu v Chlumci nad Cidlinou, znalec dějin rodného města, příznivec a dárce novobydžovského muzea. Žel, život Vavřince Štemberga přervala ve věku pouhých 37 let smrt na tuberkulózu ještě koncem roku 1888.

■

POSLEDNÍ STŘELBA Z HMOŽDÍŘŮ. Slavné okamžiky v životě měst, městeček a vrchnostenských sídel pravidelně provázela střelba z děl naslepo. V Novém Bydžově se původně střílelo na náměstí, na trativodu poblíž kašny. Po stížnostech občanů střelba na oslavu volby purkmistra a radních přestala a pokračovala potom už jen na předměstí na Boží Tělo do roku 1899. Tragická událost toho roku znamenala konec i střelby na předměstí. Bydžovské listy o ní 10. června napsaly: „... V neděli dne 4. t. m. o druhém Božím Těle (zde se totiž slavnost Božího Těla pořádá dvakrát, nejspíše za pokání, že Bydžov svého času nejdéle vzdorovat Liechtensteinským husarům) po prvním výstřelu sypal střelbou zaměstnaný ponocný Klika do rozžhaveného hmoždíře hrubozrnný střelný prach, který se vzňal i s celým zbylým obsahem (2 kg), vybuchl do ohromné výše, popálil a strašně zohavil nejen zmíněného ponocného, ale ještě více jeho pomocníka, dělníka Rychteru, kterýž se před uhořením spasil skokem do blízké Cidliny a dodán nyní k léčení do všeobec. nemocnice. Hmoždířům bude nepochybně vypovězena další služba, jest ale otázkou, kdo odškodní nebohého Rychteru?"

J. P

PRONAJMU
NEBYTOVÉ PROSTORY
v centru města Nový Bydžov
Informace na tel. 0431/3669

KULTURNÍ KLUB V NOVÉM BYDŽOVĚ
vás zve na
VÝSTAVU
AMATÉRSKÉ TVORBY
nežijících autorů
VE VÝSTAVNÍ SÍNI KLUBU
VE DNECH 13. - 15. SRPNA 1994

ČESKÝ ZAHRÁDKÁŘSKÝ SVAZ NOVÝ BYDŽOV VÁS ZVE NA
VÝSTAVU
květin, ovoce, zeleniny, léčivých rostlin a bonsají
ve dnech 13.—15. srpna 1994 v areálu základní školy v Novém Bydžově, Karlova ulice
Výstava je otevřena denně od 8.00 do 18.00 hodin.
Při příležitosti výstavy můžete navštívit v sobotu a v neděli novobydžovskou pouť a v pondělí tradiční posvícení. Návštěvu můžete spojit s prohlídkou městského muzea v Novém Bydžově, zámku Hrádek u Nechanic a zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou.

MĚSTO NOVÝ BYDŽOV
vypisuje výběrové řízení na obsazení funkce
ŘEDITELE TECHNICKÝCH SLUŽEB
města Nového Bydžova.
Požadavky: SŠ nebo VŠ vzdělání technického směru, organizační schopnosti a zkušenosti v řídící práci, odborná praxe.
Stručný životopis s průběhem praxe a fotokopii dokladu o dosaženém vzdělání
zašlete do 30. 9. 1994 na adresu:
MĚSTSKÝ ÚŘAD NOVÝ BYDŽOV
Masarykovo nám. 1
504 01 Nový Bydžov

STROJOBAL, a. s., výrobní podnik SKŘIVANY

CHCETE SE STÁT ZAMĚSTNANCI PERSPEKTIVNÍHO VÝROBNÍHO PODNIKU?
CHCETE ZÍSKAT PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI S MOŽNOSTÍ POSTUPU NEBO REKVALIFIKACE?
NÁŠ VÝROBNÍ PODNIK PROVÁDÍ NÁBOR DO TĚCHTO FUNKCÍ:

— mistr tiskárny
— mistr obalářské výroby
— kontrolor a kontrolor-chemik
— tiskař (možnost rekvalifikace)
— pomocník tiskaře
— stavební technik
— manažer do vyšší řídící funkce
— pracovník na počítačový systém UNIX, databázový systém INFORMIX a operační systém MSDOS
— přijme větší počet žen i mužů na výrobní strojní zařízení

KONTAKT: **Strojobal**, v. p.
503 52 **Skřivany**
☎ 0448/22740 p. Futerová

STROJOBAL, a. s., výr. podnik Skřivany nabízí
k celoroční rekreaci v krásném a klidném prostředí
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ V ROKYTNICI NAD JIZEROU

Železniční stanice 1 km, vlastní parkoviště.
V chatě k dispozici zcela vybavená kuchyně, sociální zařízení s teplou vodou, ústřední vytápění.
Ubytování ve 4 až 6 lůžkových pokojích včetně povlečení.
U chaty je lyžařský vlek v délce cca 250 m.
V blízkosti několik veřejných lyžařských vleků.

Cena za 1 noc pro dospělého Kč 48,—, pro dítě Kč 44,—.

KONTAKT: **Strojobal, a. s.**
výrobní podnik — p. Futerová
503 52 **Skřivany** — ☎ 0448/22740
nebo správce chaty — p. Hanout
Dolní Rokytnice — ☎ 0432/92753

Naši matriky

NAROZENÍ

15. 4. **Ivana Mitalová,**
Nový Bydžov, Chudonice 145
18. 4. **Tomáš Jánský,**
Nový Bydžov, A. Dvořáka 434
20. 4. **Jolana Oláhová,**
Nový Bydžov, Na Šarlejích 96
24. 4. **Kateřina Poláková,**
Nový Bydžov, Zábědov 17
25. 4. **Kristýna Kvačková,**
Nový Bydžov, Zahradní 439
26. 4. **Michaela Věchtová,**
Nový Bydžov, Stará Skřeněř 1
27. 4. **Jakub Hanák,**
Nový Bydžov, Merendní 1908
6. 5. **Kristýna Pošíková,**
Nový Bydžov, Nová 1940
11. 5. **Martin Drbohlav,**
Nový Bydžov, A. Jiráska 596
16. 5. **Patrik Římal,**
Nový Bydžov, Osecká 701
19. 5. **Michaela Hájková,**
Nový Bydžov, Revoluční 18
23. 5. **Lucie Rychterová,**
Nový Bydžov, Dr. Vojtěcha 422
5. 6. **Daniel Pernet,**
Nový Bydžov, Revoluční 18
7. 6. **Anna Dostálová,**
Nový Bydžov, Merendní 1902

SŇATKY

9. 4. **Tomáš Košťák,**
Nový Bydžov, Dr. Vojtěcha 424
Ivana Vyšňarová,
Lubela 243
22. 4. **Jaroslav Zákravský,**
Hradec Králové, Na kotli 1176
Věra Kubalíková,
Nový Bydžov, Lidická 839
23. 4. **Ivan Jandera,**
Raspenava 367
Ilona Bílková,
Nový Bydžov, J. Fučíka 854
23. 4. **Martin Matějec,**
Nový Bydžov, Zábědov 85
Eva Slováková,
Nový Bydžov, Za drahou 1917
23. 4. **Václav Slavík,**
Sloupno 189
Jaroslava Podhajská,
Nový Bydžov, Havlíčkova 64
29. 4. **ing. Ján Drugda,**
Nový Bydžov, Merendní 1877
Daniela Kuntová,
Nový Bydžov, B. Smetany 1813
30. 4. **Václav Fátor,**
Nový Bydžov, Metličanská 1099
Renata Vondrušková,
Nový Bydžov, V aleji 394
30. 4. **Jaromír Vlk,**
Nový Bydžov, Chudonice 18
Iva Ryglová,
Nový Bydžov, Zábědov 16
30. 4. **Karel Puš,**
Sloupno 13
Jitka Klozová,
Nový Bydžov, K. V. Raise 192
30. 4. **Zdeněk Major,**
Nový Bydžov, Dr. M. Horákové
Jana Hladíková,
Smidary, Červeněves 59
7. 5. **Michael Hultsch,**
Halberstadt, Poppelweg 42
Irena Havlíková,
Nový Bydžov, Žantov 18
4. 6. **Miroslav Kout,**
Nový Bydžov, Zábědov 61
Iva Minaříková,
Králíky 60
10. 6. **David Rygl,**
Nový Bydžov, Chudonice 26
Daniela Koutská,
Nový Bydžov, J. Fučíka 890
11. 6. **Miroslav Sehnoutka,**
Nový Bydžov, Na Otmarce 337
Izabela Duda,
Semily, Řeky 150
18. 6. **Luboš Skalický,**
Nový Bydžov, Dr. M. Tyrše 108
Jana Pleskotová,
Boharyně 2

ÚMRTÍ

1. 5. **Růžena Stuchlíková,** 70 let
Nový Bydžov, B. Smetany 1212
4. 4. **Jan Krejčovský,** 83 let
Nový Bydžov, Stará Skřeněř 54
12. 4. **Růžena Zálikrová,** 78 let
Nový Bydžov, Hradební 1493
20. 4. **Božena Hidlingerová,** 84 let
Nový Bydžov, 1. máje 130
27. 4. **Josef Pelant,** 62 let
Nový Bydžov, Dukelská 1134
29. 4. **Miroslav Brož,** 56 let
Nový Bydžov, Revoluční 306
1. 5. **Anna Šmidrkalová,** 99 let
Nový Bydžov, U jatek 790
5. 5. **František Černý,** 85 let
Nový Bydžov, Boční 54
10. 5. **Růžena Khorelová,** 70 let
Nový Bydžov, Pivovarská 1012
17. 5. **Anna Linková,** 82 let
Nový Bydžov, Fügnerova 33
19. 5. **František Vacek,** 79 let
Nový Bydžov, B. Smetany 1791
27. 5. **Miloslav Svoboda,** 71 let
Nový Bydžov, V ráji 1311
28. 5. **Anna Bílková,** 89 let
Nový Bydžov, Vysočany 33
29. 5. **Hedvika Kubecová,** 73 let
Nový Bydžov, J. Fučíka 895
3. 6. **Marie Vokálová,** 69 let
Nový Bydžov, J. Fučíka 910

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Městský úřad v Novém Bydžově pravidelně - jednou za dva měsíce. Odpovědný redaktor Jaroslav Prokop.

Adresa redakce: Městský úřad, 504 01 Nový Bydžov, tel. 23011.

Povoleno OK ONV v Hradci Králové pod čj 2/88. Tiskne V. & A. Janata, Nový Bydžov. Náklad 1000 výtisků. Mimobydžovským zájemcům zasíláme časopis poštou.

Cena jednoho čísla 5,— Kč.

Uzávěrka příštího čísla 20. 8. 1994.